

ESM-VT Yöntemi ile Uluslararası Destinasyonların Turizm Sektörü Etkinliğinin Değerlendirilmesi (Evaluation of the Tourism Sector Effectiveness of International Tourism Destinations with ESM-VT Method)

*Ramazan GÖRAL^a

^a Selçuk University, Ali Akkanat Tourism Faculty, Department of Tourism Management, Konya/Turkey

Makale Geçmişi

Gönderim

Tarihi:08.05.2018

Kabul Tarihi:19.06.2018

Anahtar Kelimeler

Etkinlik

ESM-VT

Turizm sektörü etkinliği

TOPSIS

Veri zarflama analizi

Öz

Etkinlik ölçümü, yönetimin kontrol fonksiyonunun önemli bir parçasıdır. Etkinlik sonuçları sadece karar vermede bir referans olarak değil aynı zamanda iyileştirmeler yapılması gereken alanların belirlenmesinde de kullanılmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, dünyanın önde gelen uluslararası turizm destinasyonlarının turizm sektörü etkinliğini karşılaştırmaktır. Turizm sektöründe mikro düzeyde etkinlik ölçümü ilgi duyulan bir araştırma konusu olmasına rağmen, makro düzeyde çok az sayıda araştırma bulunmaktadır. Bunun önemli bir nedeni, uluslararası turizm destinasyonlarının sahip oldukları turizm kaynaklarının farklılıklar arz etmesidir. Çok sayıdaki farklı turizm kaynaklarını homojen veriler haline getirilmesindeki güçlükler, bu çalışmaların yapılmasını zorlaştırmaktadır. Çalışma, bu sorunu hesaba katmak suretiyle uluslararası destinasyonların turizm sektörü etkinliğinin karşılaştırılmasına yeni bir yaklaşım getirmektedir. Çalışmada 19 ülkenin (uluslararası destinasyon) turizm sektörüne ilişkin dört girdi ve iki çıktı değişkeni kullanılarak etkinlik karşılaştırması yapılmıştır. Girdi değişkenleri olarak turizm sektöründe çalışanların sayısı, turizm sektörü altyapısı, doğal kaynaklar ve kültürel kaynaklar, çıktı değişkenleri olarak turist sayısı ve kişi başı ortalama gelir kullanılmıştır. Girdi ve çıktı değişkenlerinin homojenliğini sağlamak üzere uluslararası güvenilir raporlardan elde edilen verilerden yararlanılmıştır. Ülkelerin etkinliğini ölçmek ve sıralamak üzere Veri Zarflama Analizi ve TOPSIS Temelli Etkinlik Sıralama (ESM-VT) yöntemi kullanılmıştır. Sonuçlar göstermiştir ki sırasıyla Hong Kong, ABD ve Hindistan turizm sektörü etkinliği açısından ilk üç sırada yer alırken, Meksika (19) ve Rusya (18) son sıralarda yer almaktadır.

Keywords

Effectiveness

ESM-VT

Tourism sector effectiveness

TOPSIS

Data envelopment analysis

Abstract

Effectiveness measurement is an important part of control function of management. Effectiveness results are used not only as a reference for decision-making but also in identifying areas where improvements must be made at the same time. The main aim of this study is to compare the tourism sector's effectiveness of the leading international tourism destinations of the world. Although there is an interest in effectiveness measurement at micro-level in the tourism sector, there are very few researches at macro level. An important reason for this is that the international tourism destinations offer differences in tourism resources. Difficulties in turning many different tourism sources into homogeneity make it difficult to carry out these studies. By considering this issue, this study introduces a new approach to compare tourism sector effectiveness of international destinations. In this study, comparison of effectiveness of 19 countries (international destinations) related to the tourism sector was made by using four inputs and two output variables. The number of employees in the tourism sector, tourism sector infrastructure, natural resources and cultural resources were used as the input variables in the study. The number of tourists and average income per capita were used as output variables. Data obtained from internationally reliable reports was used to ensure the homogeneity of the input and output variables. Data Envelopment Analysis and TOPSIS-Based Event Ranking (ESM-VT) methods were used to measure and rank the effectiveness of countries. The results show that while Hong Kong, USA and India take place respectively in the top three in terms of tourism sector effectiveness, Mexico (19) and Russia (18) are in the last order.

* Sorumlu Yazar.

E-posta: trgoral28@hotmail.com (R. Göral)